

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 260/2022
10.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душко Ковачевић адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за здравствено осигурање из Београда, чији је пуномоћник Жељка Јапунца адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1896/18 од 01.04.2019. године, у седници одржаној дана 10.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1896/18 од 01.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1896/18 од 01.04.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 355/17 од 16.03.2018. године тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог 01 бр. ../15 од 02.07.2015. године којим је тужиоцу на пословима директора филијале туженог за ... округ отказан уговор о раду 02/11 бр. ../13 од 08.08.2013. године и да се обавезе тужени да га врати на рад, и одлучено да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је, на основу чланова 403. и 407. ЗПП благовремено изјавио ревизију, а накнадно је поднео и предлог за понављање поступка пред другостепеним судом.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Решењем Врховног касационог суда Рев2 3249/2019 од 16.01.2020. године одлучено је да се застане са поступком по ревизији тужиоца и да се настави поступак по његовом предлогу за понављање поступка.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1896/18 од 14.10.2021. године одбијен је предлог тужиоца за понављање поступка правноснажно окончаног пресудом тог суда Гж1 1896/18 од 01.04.2019. године.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог по уговору о раду од 21.05.2001. године. Одлуком од 15.05.2013. године именован је за вршиоца дужности директора филијале туженог, и у складу са том одлуком закључио је са туженим нови уговор о раду од 08.08.2013. године. Анекс тог уговора странке су закључиле 24.10.2013. године, након одлуке о именовању тужиоца за директора филијале туженог. Тужилац је разрешен дужности директора филијале одлуком туженог од 14.04.2015. године. Истог дана тужени је сачинио анекс уговора о раду о распоређивању тужиоца на друго радно место и обавештење о понуди - разлозима за измену уговора о раду. Анекс уговора о раду и обавештење о разлозима за његово закључење тужени је покушао да лично уручи тужиоцу 15.04.2015. године у његовим радним просторијама. Тужилац је тада одбио да прими ова писмена, о чему је лице запослено код туженог и задужено за њихово уручење истог дана сачинило службену белешку, и исправе предало писарници филијале где су и заведени. Истог дана је ова писмена безуспешно тужиоцу покушао да уручи и запослени у писарници филијале, и о том покушају је такође сачинио службену белешку. Писмена су након тога упућена тужиоцу поштом, на адресу његовог пребивалишта, препорученом поштом од 17.04.2015. године која је 28.04.2015. године враћена туженом као неуручена. Тужени је 28.04.2015. године анекс уговора и обавештење о разлозима за његово закључење истакао на огласну таблу филијале, о чему је сачињена службена белешка. Оспореним решењем тужиоцу је отказан уговор о раду због одбијања да закључи анекс уговора о раду од 14.04.2015. године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је поништио решење о отказу уговора о раду и обавезао туженог да врати тужиоца на рад. По налажењу тог суда, тужени приликом достављања анекса уговора о раду и понуде за његово закључење није поступао по члановима 172, 185. и 193. Закона о раду, јер није доказао да је уз анекс уговора о раду доставио и обавештење за његово закључење, тако да није могао почети да тече рок за изјашњење тужиоца, због чега је незаконито решење о отказу уговора о раду из разлога одбијања закључења анекса.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, анекс уговора о раду и обавештење о разлозима за његово закључење достављени су тужиоцу на начин прописан чланом 185. Закона о раду - истицањем на огласну таблу, након одбијања да их лично прими и безуспешне доставе истих поштом, тако да је по истеку прописаног рока из наведене одредбе почео да тече рок за изјашњење тужиоца о понуђеном анексу уговора о раду. С обзиром да тужилац у том року анекс уговора о раду није потписао, другостепени суд је закључио да је оспорено решење законито, засновано на члану 179. став 5. тачка 2. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, побијана другостепена пресуда донета је правилном применом материјалног права.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца, и то ако одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тачке 1-5 тог закона. Анексом уговора о раду од 14.04.2015. године тужилац се премешта на други одговарајући посао (члан 171. став 1. тачка 1. Закона о раду) због разрешења дужности директора филијале туженог. Тужилац је одбио понуду за закључење анекса уговора о раду конклюдентном радњом, у смислу члана 172. став 4. Закона о раду, јер није потписао анекс у року из става првог наведеног члана. Анекс уговора о раду са писаним обавештењем о разлозима за његово закључење тужиоцу је достављен на начин прописан чланом 185. став 3. и 4. Закона о раду, након његовог одбијања да их лично прими и безуспешне доставе на адресу његовог пребивалишта.

Нису основани наводи ревидента о погрешној примени члана 172. став 1. Закона о раду и из тог разлога погрешно утврђеном чињеничном стању о покушају туженог да лично уручи тужиоцу анекс уговора и обавештење о разлозима за његово закључење. Та чињеница утврђена је из службене белешке од 15.04.2015. године, а истицање означених писмена на огласну таблу филијале туженог је законити начин њихове доставе у ситуацији када их није било могуће уручити лично запосленом у његовим радним просторијама (због одбијања пријема), или на адреси његовог пребивалишта.

Неосновани су и наводи туженог о погрешној примени материјалног права, одредби члана 21, 23. и 29. Закона о заштити узбуњивача. Наведени закон је у примени од 05.06.2015. године, тако да се предузете радње пре почетка његове примене - у периоду од 06.03.2015. године до 15.04.2015. године, не могу сматрати радњама узбуњивача. Из тог разлога тужиоцу је ускраћено право на судску заштиту применом одредби Закона о заштити узбуњивача (правноснажном пресудом Вишег суда у Пожаревцу Уз 1/15 од 28.04.2016. године). Због тога се исте радње узбуњивања не могу навести у тужби за оцену законитости решења о отказу уговора о раду, у смислу члана 27. тог закона, без обзира што је оно донето након почетка његове примене. Ово с тога што би у том случају суд у посебном поступку оцењивао основаност навода да појединачни акт послодавца представља штетну радњу у вези са узбуњивањем, у складу са Законом о заштити узбуњивача, које је предузето пре његовог ступања на снагу.

Са свега наведеног, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић